

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **P. H.**, zast. JUDr. Josefem Pelechem, Ph.D., advokátem, se sídlem Kardinála Berana 1157/32, Plzeň, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 7, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 7. 2015, č. j. 7145-6/2015-900000-304.8, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 25. 1. 2017, č. j. 30 Af 41/2015 – 126,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Včas podanou a procesně přípustnou kasační stížností se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Plzni, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 7. 2015, č. j. 7145-6/2015-900000-304.8.

[2] Celní úřad pro Plzeňský kraj (dále jen „celní úřad“) rozhodnutím – platebním výměrem ze dne 26. 9. 2014, č. j. 69205-2/2014-600000-31 vyměřil žalobci spotřební daň z minerálních olejů za zdaňovací období leden 2013 ve výši 673 710 Kč. Odvolání ze dne 27. 10. 2014 proti tomuto platebnímu výměru stěžovatel podal elektronickou poštou bez uznávaného elektronického podpisu dne 29. 10. 2014. Dalším podáním ze dne 5. 11. 2014

odvolání doplnil a dále tvrdil, že původní e-mailové podání bylo písemně doplněno dne 29. 10. 2014. Celní úřad rozhodnutím ze dne 3. 12. 2014, č. j. 87850-5/2014-600000-11, odvolání zamítl a řízení zastavil, což odůvodnil tím, že e-mailové podání nebylo v zákonné lhůtě potvrzeno nebo opakováno a doplnění odvolání bylo podáno po uplynutí zákonné lhůty pro podání odvolání. Žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím zamítl odvolání podané proti tomuto rozhodnutí a potvrdil je.

[3] Krajský soud v napadeném rozsudku vyhodnotil obsah správního spisu i vyjádření účastníků soudního řízení při jednání soudu. S poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 5. 2014, č. j. 3 As 96/2013 - 24, uzavřel, že samotné tvrzení žalobce nepostačí k prokázání písemného podání učiněného obyčejnou poštou, jejíž užití je pro podatele vždy poněkud rizikové. Žalobce své tvrzení, že první e-mailové podání vzápětí doplnil písemným podáním, v daném případě neprokázal, neboť jediným dokladem bylo potvrzení o zaplacení částky 75 Kč za poštovní službu poskytnutou dne 29. 10. 2014. Evidence poštovních zásilek vedená žalobcem a nepotvrzená poštou dostatečným důkazem také není. Tyto skutečnosti by nemohl zvrátit ani navrhovaný výslech sekretářky žalobce paní R. (někde uváděna jako R.). Odvolání bylo sepsané na hlavičkovém papíru advokátní kanceláře JUDr. Pelecha a v úpravě užívané touto kanceláří, aniž ta by žalobce ve správním řízení zastupovala a aniž by paní R. byla její pracovnící. Proto soud důkaz její výpovědi neprovedl.

[4] Proti tomuto rozsudku brojí žalobce jako stěžovatel kasační stížností výslovně opřenu o § 103 odst. 1 písm. a), b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tedy pro nezákonnost spočívající v nesprávném právním posouzení [písm. a)], a pro vady řízení, spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit [písm. b)].

[5] Stěžovatel v kasační stížnosti popsal průběh správního řízení, v němž se rozhodl podat proti vydanému platebnímu výměru odvolání. Učinil tak e-mailovým podáním, které písemně doplnil písemným podáním prostřednictvím provozovatele poštovní služby, a následně své odvolání ještě doplnil dalším podáním. K prokázání tvrzení o opakování e-mailového podání písemným navrhl výslech své pracovnice paní R. jako svědka, ovšem tento důkaz neprovedl ani žalovaný ani soud. Stěžovatel potvrzení odvolání zaslal obyčejnou poštou, k čemuž doložil poštovní podací arch a potvrzení o zaplacení za poštovní službu. Daňový řád v § 71 upravuje způsoby podání vůči správci daně, přičemž není specifikováno, jakým způsobem se činí písemné podání; není tedy předepsáno podání formou doporučeného psaní. Bylo tedy právem stěžovatele zvolit si levnější poštovní službu. Není-li zásilka podávána doporučeně, pošta podání nestvrzuje. Rozsudek Nejvyššího správního soudu, o nějž se krajský soud opřel, považuje stěžovatel za nepřilíš zdařilý rozšiřující výklad zákona. Navíc žalovaný byl povinen podle § 51 a 52 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), provést veškeré důkazy potřebné k objasnění skutkového stavu; to bylo stěžovateli upřeno. Žalovaný ani krajský soud neprovedl stěžejní důkaz, jímž byl výslech paní R., která

pokračování

písemnost odesílala. Krajský soud zdůvodnil neprovedení tohoto důkazu poukazem na výše označený rozsudek Nejvyššího správního soudu přesto, že ten se týkal pouze nepoužitelnosti čestného prohlášení v obdobném případě. Jak žalovaný tak i krajský soud rozhodli na základě neúplně zjištěného skutkového stavu a krajský soud pro své rozhodnutí neměl ve spise dostatečnou oporu. Proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[6] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti poukazuje na shodu kasačních tvrzení s odvolacími a žalobními, přičemž jak žalovaný tak krajský soud se s nimi řádně zabývali. Stěžovatelem tvrzené opakování odvolání podaného obyčejnou poštou žalovaný nikdy neobdržel a stěžovateli se nepodařilo prokázat, že bylo učiněno. Důkazní nouzi by nezvrátila ani nabízená svědecká výpověď paní R. Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

[7] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, zastoupenou advokátem, a je přípustná.

[8] Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[9] V první řadě je třeba posoudit možnost existence kasačního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.; pokud by byl dán, byl by krajský soud povinen napadené rozhodnutí žalovaného zrušit. Stěžovatel ovšem nedostatek skutkových zjištění, konkrétně neprovedení výslechu paní R., vytýká i krajskému soudu. Tvrdí tedy i vady řízení před soudem, které mohly mít za následek nezákonné rozhodnutí, fakticky tak namítá i existenci kasačního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. V daném případě jsou tyto kasační důvody úzce spjaty, neboť nedostatky skutkových zjištění ve správním řízení by mohly být odstraněny soudem v průběhu soudního řízení.

[10] Ze správního spisu je zřejmé, že platební výměr ze dne 26. 9. 2014, č. j. 69205-2/2014-00000-31, byl stěžovateli doručen dne 1. 10. 2014. Dne 29. 10. 2014 bylo elektronicky (e-mailem) podáno odvolání Generálnímu ředitelství cel. Odvolání podal stěžovatel, bylo datováno 27. 10. 2014, nebylo podepsáno uznávaným elektronickým podpisem a obsahovalo věcné výtky proti platebnímu výměru. Dne 6. 11. 2014 bylo celnímu úřadu doručeno „doplnění odvolání“ ze dne 5. 11. 2014, poukazující na odvolání podané dne 27. 10. 2014 a navrhuující doplnění řízení o vyžádání trestního spisu. Celní úřad rozhodnutím ze dne 3. 12. 2014, č. j. 87850-5/2014-600000-11, podle § 113 odst. 1 písm. c) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“ nebo „d. ř.“) zamítl odvolání pro opožděnost a zastavil řízení. Téhož dne celní úřad zaslal stěžovateli informaci, z jakého důvodu nepovažuje za prokázané podání odvolání dne 29. 10. 2014. Stěžovatel v odvolání proti rozhodnutí celního úřadu o zamítnutí odvolání a zastavení řízení namítl, že první elektronické podání doplnil písemným podáním, k čemuž připojil podací arch se záznamem podání celnímu úřadu ze dne 29. 10. 2014 a poukázal na stvrzenku o zaplacení poštovní služby ve výši 75 Kč, která se vztahuje i k dalším čtyřem zásilkám současně odesílaným za společnost Luremato, s. r. o., jejímž je jednatelem. Současně navrhl výslech sekretářky D. R., která zásilky na poště podávala. Ve spise je dále

založena žalovaným vyžádaná zpráva pošty Plzeň 9, že dne 29. 10. 2014 nebyla přijata žádná doporučená zásilka pro celní úřad a pokud jde o potvrzení o zaplacení poštovní služby, může jít o potvrzení o jakékoliv v hotovosti zaplacené službě. Doporučená zapsaná zásilka by byla poštou potvrzena v podacím archu. Žalovaný vyzval odvolatele k vyjádření ke zjištěným skutečnostem; ten v něm zopakoval svá předchozí tvrzení a opět navrhl výsledk paní R. Žalovaný nato dne 20. 7. 2015 vydal rozhodnutí č. j. 7145-6/2015-900000-304.8, jímž odvolání zamítl a rozhodnutí celního úřadu potvrdil. K důkaznímu návrhu provedení výsledku paní R. poukázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 5. 2014, č. j. 3 As 96/2013 – 24, z něhož obsáhle citoval, a dále uvedl, že v daném případě by takový výsledek nemohl být dostatečným důkazem o podání písemného odvolání v tvrzený den.

[11] Žalovaný měl podle stěžovatele porušit povinnosti plynoucí z § 51 a § 52 správního řádu neprovedením výsledku navržené svědkyně paní R. V daném případě se ale jednalo o řízení podléhající režimu daňového řádu, v němž je podle jeho § 262 užití správního řádu vyloučeno. Bez ohledu na nesprávné právní podřazení je zřejmé, že stěžovatel po obsahové stránce žalovanému vytýká nedostatečné dokazování. To sice daňový řád upravuje v § 92, jímž ukládá správci daně dbát na řádné zjištění skutečností rozhodných pro správné stanovení daně, ovšem o to v daném případě nešlo. Důkaz byl navržen v odvolacím řízení proti rozhodnutí o zamítnutí odvolání a o zastavení řízení. Pro postup žalovaného v tomto řízení platí ustanovení § 114 a § 115 daňového řádu. Podle § 115 odst. 1 d. ř. může odvolací orgán provádět dokazování k doplnění podkladů pro napadené rozhodnutí nebo k odstranění vad řízení. Odvolacími návrhy přitom podle § 114 odst. 2 d. ř. není vázán, jen je povinen se s nimi v odůvodnění rozhodnutí vypořádat (§ 116 odst. 2 d. ř.). To žalovaný učinil, neboť měl k dispozici pouze elektronické podání odvolání bez uznávaného elektronického podpisu a poté písemné doplnění odvolání podané po uplynutí zákonné odvolací lhůty. Doklady připojené k odvolání nebyly s to prokázat podání písemného potvrzení prvního elektronického podání a žalovaný dostatečně a s poukazem na soudní judikaturu zdůvodnil, proč by navržený výsledek paní R. nemohl být podkladem pro jiný závěr. Pokud krajský soud nezrušil rozhodnutí žalovaného pro nedostatek skutkových podkladů či rozpor s opatřenými důkazy, nepochybil; kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. naplněn nebyl.

[12] Krajský soud je oprávněn zopakovat důkazy již provedené ve správním řízení i provést důkazy jiné (§ 52 odst. 1 s. ř. s.). To ovšem jen za situace, že o úplnosti a výsledku dokazování provedeného ve správním řízení má nějaké pochybnosti. V daném případě stěžovatel poukázal na stejné důkazní prostředky, které uplatnil již ve správním řízení a opět navrhl doplnění dokazování výsledkem paní R. Krajský soud se zabýval jejím působením u žalobce a ve spojitosti s formou podaných odvolání se zajímal, zda pracovala pro jeho nynějšího zástupce, jehož podáním forma podání údajně zpracovaných a odeslaných navrženou svědkyní odpovídala. Tato nejasnost nebyla v řízení spolehlivě vysvětlena a i to byl jistě jeden z důvodů, proč krajský soud neprovedl její výsledek, neboť ten by nemohl vést k objasnění skutkového stavu. Krajský soud řádně vyhodnotil tvrzení a podklady, jimiž mělo být prokázáno písemné potvrzení elektronického podání a za situace, kdy by další důkaz nemohl mít pro rozhodnutí význam, tento neprovedl. Tato úvaha byla rozumná a odpovídala zjištěným skutečnostem. Krajský soud tak neporušil povinnost

pokračování

doplnit dokazování a nedopustil se v řízení vady, která by mohla mít vliv na zákonnost jeho rozhodnutí. Není tak naplněn kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[13] Žalovaný i krajský soud vycházeli zejména z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 5. 2014, č. j. 3 As 96/2013 – 24, podle něhož čestné prohlášení zaměstnankyně, která měla obálku s podáním vhodit do poštovní schránky, není dostatečným důkazem o podání zásilky k přepravě. Stěžovatel namítá, že toto rozhodnutí není na jeho případ použitelné, neboť se týká čestného prohlášení, kdežto stěžovatel navrhoval provedení výslechu konkrétní osoby, což je důkaz kvalitativně odlišný. Zmíněný rozsudek ovšem nestál na hodnotě čestného prohlášení při zjišťování skutkového stavu, ale na tom, že podání zásilky k poštovní přepravě nelze prokazovat jakkoliv podaným vyjádřením osoby, která tak měla učinit. To je zřejmé i z odkazu na judikaturu Ústavního soudu, který v např. v nálezech ze dne 8. 12. 1997, sp. zn. IV. ÚS 325/96, či ze dne 20. 2. 2008, sp. zn. I. ÚS 4/06, jednoznačně vyjádřil, že průkazným důkazem o předání zásilky k poštovní přepravě je pouze podací lístek, jímž pošta stvrdila její převzetí. Pochybnosti, které má stěžovatel o správnosti právního názoru vysloveného Nejvyšším správním soudem v označeném rozsudku, tak nejsou namístě.

[14] Pokud jde o zákonnost posouzení právní otázky, je třeba vycházet z rozhodné právní úpravy. Odvolání lze podle § 109 odst. 3 daňového řádu podat do 30 dnů ode dne doručení rozhodnutí; tento den je nesporný. Odvolání je podáním, které lze podle § 71 odst. 1 d. ř. učinit písemně, ústně do protokolu nebo datovou zprávou, podepsanou uznávaným elektronickým podpisem [písm. a)]. Podle odst. 3 téhož ustanovení má účinky podání vůči správci daně mj. i podání bez uznávaného elektronického podpisu, pokud je toto podání do pěti dnů ode dne, kdy došlo správci daně, potvrzeno nebo opakováno způsobem uvedeným v odstavci 1, přičemž tuto lhůtu nelze prodloužit ani navrátit v předešlý stav.

[15] Stěžovateli lze přisvědčit v názoru, že mu zákon neukládá, aby odvolání či potvrzení elektronického podání zasílal doporučeně. Stanoví-li zákon, že podání lze učinit písemně, je třeba tím rozumět, že podání učiněné písemně a jakkoliv doručené správci daně je účinně podáno. Problém nastává tam, kde správci daně doručeno není. Má-li podatel podání potvrzeno poštou, prokáže tím, že podání učinil a kdy se tak stalo. Nemá-li potvrzení pošty, ocitá se v důkazní nouzi. Zvolil-li stěžovatel levnější variantu poštovní služby, vědomě se tím tomuto riziku vystavil. Důkazní prostředky, jimiž míní předání odvolání poště prokázat, potřebnou důkazní sílu nemají, a věrohodným a přesvědčivým důkazem by nebyla ani svědecká výpověď pracovnice stěžovatele, nehledě na nejasnosti ve formě podání odpovídající podáním stěžovatelova zástupce, který jej ovšem v té době nezastupoval a pro něhož navržená svědkyně nepracovala (k tomu se stěžovatel v kasační stížnosti nijak nevyjádřil, ač se jednalo o součást argumentace krajského soudu).

[16] Lze tak uzavřít, že posouzení právní otázky krajským soudem bylo správné a Nejvyšší správní soud neshledal ani kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[17] Jelikož Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a že nejsou dány důvody pro zrušení napadeného rozsudku pro vady zjišťované soudem z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), nezbylo mu než rozhodnout v souladu

s ustanovením § 110 odst. 1 in fine s. ř. s., a kasační stížnost zamítnout. O věci přitom rozhodoval bez jednání za podmínek § 109 odst. 2 s. ř. s.

[18] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti nevznikly náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti, a proto mu soud náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. července 2017

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu